

Vocabulari en temps de crisi

Estrènyer-se el cinturó

En temps de crisi diuen que cal *estrènyer-se el cinturó*, *estrènyer-se la cintura*, *estrènyer-se la bossa*, *estrènyer-se els cordons* o

bé treure els biaixos.

Totes aquestes expressions tenen el mateix significat: *estalviar*. Així, podem dir: *M'he d'estrènyer el cinturó perquè encara no he cobrat*. *Hauré de treure els biaixos i passar amb el mínim, perquè m'he quedat a l'atur*.

Pagar a terminis

Si volem comprar i no disposem de tot el capital, podem *pagar a terminis*. *Paguem a curt termini*, *a mitjà termini* o *a llarg termini*. En canvi, quan fem servir algun altre complement com ara un numeral, s'usa la preposició *en*. Per exemple: *pagar-ho en trenta terminis* (i no pas *pagar-ho *a trenta terminis*). Quan el nom *terminis* porta un adjectiu al davant, es pot considerar que es tracta d'un fenomen semblant a aquest. Per tant, la construcció correcta és *pagar-ho en còmodes terminis*.

JESP

L'ús d'abreviacions és una qüestió de convencions. Darrerament, en l'actual context socioeconòmic, trobem la sigla JESP (Joves Emigrants Sobradament Preparats), aplicada a la generació de joves que han d'anar a treballar a l'estranger perquè aquí no troben feina. Tot i que aquesta sigla no està documentada, està ben formada, perquè agafa les inicials dels mots plens de què es compon el terme desenvolupat (OPTIMOT).

Vaga

Aturada col·lectiva de la feina per part de persones assalariades per tal d'obtenir alguna reivindicació, relativa generalment a millores de sou o de les condicions de treball.

Aquest mot ve del llatí *vacare* (*estar buit, ociós*). Altres mots que tenen aquesta mateixa arrel són *vagarejar*, *evacuar*, *vacances* i *vacuïtat*.

Cistell d'impostos

Parlem de *cistell d'impostos*, la mostra representativa de productes de consum d'una llar, béns i serveis, que s'obté a partir de l'anàlisi de l'enquesta de pressupostos familiars i que s'utilitza per calcular l'índex de preus de consum. També podem dir *mostra representativa*, que és el conjunt d'impostos més representatius que paga un contribuent i que es pren com a base per estudiar i comparar altres magnituds econòmiques.

Consultes

Estalviar

Estalviar significa guardar una part del diner que tenim, és a dir, no consumir, no despendre, no esmerçar. Els estalvis, doncs, són el que estalviem, si podem. Però els *estalvis* també poden ser un estri de metall, de fusta o de terrissa sobre el qual es posen les cassoles, les safates, etc., que es treuen a taula, per evitar que embrutin o cremin les tovalles.

Si entreu en aquesta pàgina web de TV3, hi trobareu més informació.

Estalvis

Cobrar

Cobrar pot significar guanyar diners, obtenir el pagament, una factura, el sou. *El meu nebot passarà a cobrar*. Però també pot tenir el significat contrari: rebre un càstig, una bufetada, etc. *Nen, si no et portes bé, cobraràs!*

Pagar

Del llatí *pacare*, posar en pau, satisfer (DCVB). Donar diners a canvi d'un servei.

Pagar a preu fet. Patir les conseqüències negatives

Sempre

paguem els mateixos.

Pagar-la (algú). Patir les conseqüències negatives d'una cosa. *Qui la fa la paga*.

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir *potxó*. La solució correcta era la 4: *petó*. L'encertant va ser Francesc Vall-llobera (CPNL).

El que preguntem ara és:

Què significa *violari*?

1. Manera d'anomenar el Virolai pels habitants de l'Urgell.
2. Pensió vitalícia.
3. Eina per fer forats.
4. Reliquiari.

La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà de premi el llibre *Notes 26*, del CEM.

Webs

<http://www.termcat.cat/ca/Actualitat/Noticies/217/> Vocabulari del criquet.

<http://www.ub.edu/sl/ca/alt/recursos/terminologia/engineyria-quimica/lexic.html>

Vocabulari de l'enginyeria química elaborat per la Universitat de Barcelona.

<http://blocs.cpnl.cat/etsiuts/> Bloc del Centre de Normalització Lingüística d'Osona.

http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/143/Presentacio/ Terminologia del llibre.

<http://publicacions.iec.cat/>

PopulaFitxa.do?moduleName=cataleg&subModuleName=cerca_rapida&idCatalogacio=15608

Josep M. Mestres. *Cent anys de correcció de textos i normalització a l'Institut d'Estudis Catalans (1907-2007)*.